

1482 IZBOR NOVOG RAVNATELJA

MIRKO GALIĆ: ‘Tri godine Plenković mi je u Parizu bio izvanredan suradnik. Nisam naslućivao da će postati despot koji će željeti o svemu sam odlučivati’

17. 09. 2026. 12:41

AUTOR: ZRINKA VRABEC MOJZEŠ

Fotografije ŽELJKO LUKUNIĆ/PIXSELL

Doajen hrvatskog novinarstva i bivši ravnatelj HRT-a govori o nekadašnjoj suradnji s aktualnim premijerom te objašnjava da javna

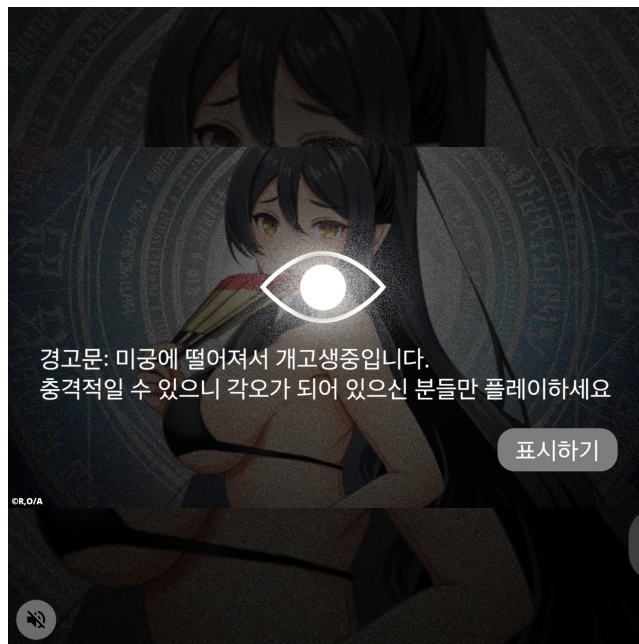
televizija dugoročno šteti vladajućem HDZ-u kad mu podilazi i tako podcjenjuje inteligenciju građana

Nadzorni odbor HRT-a otvorio je prošloga tjedna prijave pristigle na javni natječaj za imenovanje glavnog ravnatelja Hrvatske radiotelevizije. Pravovaljane prijave podnijelo je šestero kandidata – Zlatan Avar, Gordana Grandov, Dražen Miočić, Fran Juraj Prižmić, Mario Raguž i Tomislav Štengl. Istovremeno su Hrvatsko novinarsko društvo i Sindikat novinara Hrvatske osudili izvještavanje HRT-a o prosvjedu „Hodaj za Liku, hodaj za Hrvatsku“, koji je 5. rujna održan na Trgu bana Jelačića u Zagrebu. Istaknuli su da je HRT umjesto temeljnih informacija o prosvjedu gledateljima ponudio komentare premijera Plenkovića i ministra Anušića, dodajući da se o prosvjedu izvještavalo bez prosvjednika, a o njihovim zahtjevima bez zahtjeva. O svemu su izvijestili i nadležne europske institucije.

O tim i ostalim aktualnostima tjednik Nacional razgovarao je s doajenom hrvatskog novinarstva Mirkom Galićem, koji je još uvijek aktivan kao kolumnist Večernjeg lista. U siječnju ove godine objavljena je knjiga njegovih kolumni „Ličnost u masi. Politička razmatranja“, u izdanju zagrebačke nakladničke kuće TIM press, u kojoj je skupljeno 39 kolumni objavljenih u subotnjem prilogu Obzor tijekom posljednjih desetak godina.

Nakon diplome na Fakultetu političkih znanosti, Mirko Galić karijeru je 1968. započeo u Vjesniku, gdje je radio kao reporter i komentator do 1980. kad prvi put odlazi za dopisnika u Francusku. Godine 1977. bio je član uredništva Vjesnika u srijedu. Od 1980. do 1984. radio je u Parizu kao dopisnik Vjesnika i Večernjeg lista, a od 1985. do 1988. bio je glavni urednik tjednika Danas. Od 1988. do 1997. ponovo je

dopisnik Vjesnika i Večernjeg iz Pariza, kada se redovito javljao i u programe Hrvatske radiotelevizije, ali i Radija 101. Po povratku u Hrvatsku 1997. bio je jedan od osnivača Foruma 21, a iste godine postao je i član Uprave HRT-a, no nakon nekoliko mjeseci dao je ostavku na tu funkciju zbog neslaganja s programskom politikom. U rujnu 1999. postao je direktor izdavačkog sektora Europapress holdinga i glavni urednik tjednika Globus. Godine 2000. Sabor ga je imenovao glavnim ravnateljem HRT-a i na toj dužnosti ostao je sve do 2007. kada je imenovan veleposlanikom Republike Hrvatske u Francuskoj, pri UNESCO-u i u Monacu.

흔해빠진 직업으로 세계최강

바로가기

NACIONAL: Posljednji put razgovarali smo uoči imenovanja Roberta Šveba za glavnog ravnatelja HRT-a usprkos protivljenju struke, HND-a i opozicije zbog sukoba interesa. On je bio direktan odabir ministrice

Obuljen Koržinek, no očito premijer nije bio zadovoljan njegovim radom jer se Šveb nije ponovo kandidirao. Svojedobno ste rekli da se vi i HRT uspješno ignorirate, no možete li ipak ocijeniti četiri godine Švebova mandata?

Mogu, ali to činim s osjećajem nelagode. Po nekoj službenoj liniji, kao bivši glavni ravnatelj, ili ne bih smio govoriti o njegovu radu ili bih morao govoriti pozitivno. Pozitivno o njemu ne mogu govoriti, a budući da se sada bira novi ravnatelj, logično je da postoji interes javnosti za tu temu i onda ipak moram nešto reći. Priznajem da nisam zadovoljan Švebovim mandatom, a mislim da na to imam i moralno pravo. Otkrit ću vam i zašto – naime, prije nego što će ući u utrku za glavnog ravnatelja, gospodin Šveb pozvao je nekoliko svojih poznanika i prijatelja da se o tome posavjetuje. Između ostalih, zanimalo ga je i moje mišljenje. Tada sam mu rekao koje bih ja uvjete na njegovu mjestu postavio prema Vladi, a to su isti oni uvjeti koje sam postavljao i Franji Tuđmanu i Ivici Račanu. Kao prvo – da kuća bude politički neovisna i da vlast nema upliva u program ni u kadrove. Naravno da se država treba brinuti za svoje vlasništvo, što je sasvim legitimno, ali glavni ravnatelj i uredništvo oni su koji se brinu da program bude uravnotežen. Javna televizija nije servis države ni vlade, niti jedne političke stranke, već građana. Drugi uvjet je da HRT bude financijski održiv, a to znači da glavni ravnatelj ne odlazi na Markov trg svakog jutra s ispruženim dlanom, a uvečer kritizira Vladu. To tako ne ide. Vlada postaje jača onoga trenutka kada HRT financijski ovisi o vlasti. Gospodin Šveb me je čuo, ali nije poslušao, jer da jest, drugačije bi vodio kuću.

Sadržaj se nastavlja nakon reklame

Advertisement

NACIONAL: Prije nekoliko dana otvorene su prijave na natječaj za novog ravnatelja; stiglo je pet prijava ljudi iz kuće i jedna izvan. Kandidati su Zlatan Avar, Gordana Grandov, Dražen Miočić, Fran Juraj Prižmić, Mario Raguž i Tomislav Štengl. Po mišljenju javnosti, bit će izabran novi poslušnik jer tako HDZ-ove vlade funkcioniraju. **Tko bi bio vaš favorit?**

Meni je žao što se na natječaj nije ponovo javio Dario Špelić, pa čak i ako je znao da neće biti izabran. Na njegovom mjestu ja bih se opet javio, iako bih bio svjestan da neću proći. Pratio sam prije pet godina predstavljanje kandidata na Odboru za medije u Hrvatskom saboru, gdje je Špelić briljirao. Bio je za dvije klase iznad svih ostalih. Neka mi oprostí glumica Anja Šovagović, koja je odlična na kazališnim daskama, ali ne vjerujem da bi bila tako dobra na Prisavlju. Špelić je format za glavnog ravnatelja jer zadovoljava tri ključna kriterija: prvo – treba se razumjeti u politiku, jer HRT je eminentno politička institucija. Naravno, ne da vodi politiku, nego da je prati, analizira i komentira iz neovisnog kuta. Drugo – mora poznavati kulturu i mora imati široki dijapazon interesa. Glavni ravnatelj HRT-a sam po sebi mora biti vrhunski intelektualac, što Špelić jest. I treće, čovjek na čelu javnog

medijskog servisa mora imati novinarsko iskustvo ili barem afinitet prema novinarstvu. Jer što god da HRT emitira, to je informacija. Nisu informacije samo Vijesti i Dnevnik, već i sve ono što ide između – i film, i drama, i glazba. Prema tome, glavni ravnatelj mora biti čovjek trostrukih kvaliteta – političkih, intelektualnih i novinarskih. A sve to ima Dario Špelić, čiji sam rad dugo pratio. On je izuzetan erudit koji uz to zna i mobilizirati i štititi svoje ljude, pa čak i kad nisu u pravu. Dakle, glavni ravnatelj mora biti brana pritiscima bilo s Markova trga ili s Pantovčaka. Moram priznati da ostale kandidate ne poznajem dovoljno da bih mogao reći imaju li takve kvalitete. A od onih koji ih biraju ne očekujem nikakav kopernikanski obrat.

‘Da sam ja predsjednik Vlade ili njegov savjetnik, onda bih se ljutio na takvu javnu televiziju kakva je HRT’, rekao je Mirko Galić, Fotografije Željko Lukunić/PIXSELL

NACIONAL: U Hrvatskoj, prema Zakonu o HRT-u koji je donijela Milanovićeva vlada, glavnog ravnatelja HRT-a bira parlamentarna većina. Kako se bira ravnatelja francuske javne televizije i može li politika bilo kako na to utjecati?

Ne može. Ravnatelja francuske javne televizije bira državno regulatorno tijelo za audiovizualnu i digitalnu komunikaciju. Još je predsjednik François Mitterrand uveo takav način, a on funkcionira dobro zato što Francuzi imaju svijest o odgovornosti prema državi. Oni znaju da će nanijeti štetu državi ako na neka čelna mjesta u medijima, pravosuđu ili u kulturnim institucijama postave pogrešne ljude. Za takve pozicije mogu postojati kandidati ljevice i desnice, ali u takvim kadrovskim pitanjima Francuzi će se uvijek prvenstveno pitati što je u interesu države. I neće izabrati slabijega zato što je to njihov kandidat, nego će izabrati najboljega. Na čelo France Télévisions, dok sam ja to još pratio, dolazili su vrhunski ljudi odlukom tog nezavisnog regulatornog tijela, a tako je i danas. I ja sam u svojih sedam godina mandata na čelu HRT-a prošao kroz tri filtera – prvi je bio u Saboru 2000. godine, kada sam izabran konsenzusom vladajućih i opozicije, drugi put me biralo Upravno vijeće, a treći put, kada se promijenio Zakon, biralo me Programsko vijeće. Dakle, prošao sam tri filtera i svaki mi je na svoj način nametao obvezu da ne budem glavni ravnatelj neke političke opcije, nego cijele Hrvatske.

NACIONAL: Indikativno je da vas kao bivšeg novinara,

dopisnika i ravnatelja HRT-a, baš kao ni Jadranku Kosor kao bivšu novinarku, nisu pozvali na proslavu 100. obljetnice te kuće. Je li vas to povrijedilo?

Nije me povrijedilo jer ima ljudi koji me naprosto ne mogu povrijediti. Za HRT očito ne postojim, oni su me izbrisali iako sam toj kući pridonio svojim radom i kao dugogodišnji dopisnik iz Pariza i kao glavni ravnatelj. Neka drugi govore o mom mandatu, ali činjenica je da smo u tom periodu finansijski ne samo stabilizirali HRT, već ga od 250 milijuna kuna gubitaka doveli do 200 milijuna kuna dobiti. Kao što sam već rekao, ključ programske neovisnosti javnog medijskog servisa je finansijska stabilnost. Kada sam došao na čelo HRT-a, postavio sam tri uvjeta koja su poštovali i Račan i Antun Vujić kao ministar kulture, a i kasniji premijer Ivo Sanader. Striktno su poštovali stranačku neutralnost HRT-a, nisu se miješali ni u program ni u kadrove. Račanova vlada otpisala je dug od 250 milijuna kuna, a u Zakonu o HRT-u usvojena je zakonska odredba da se TV pristojba formira po principu 1,5 posto prosječne neto plaće u RH. Zato smo imali vrlo stabilnu finansijsku situaciju i vrlo nezavisnu političku poziciju. Meni je samo zbog jednog žao: što me nisu pozvali na stotu obljetnicu HRT-a, jer tamo još uvijek imam puno suradnika koje pamtim po dobru, s kojima sam radio dobar program i stvarao dobru atmosferu u vrijeme dok je ta kuća nešto značila. To je razlog da budem ponosan, a ne da se sada ljutim na one koji me nisu pozvali. Nisam ja Mozart novinarstva, ali postoje Salieriji koji su ljubomorni jer misle da jesam Mozart. A nisam, običan sam novinar koji je i dalje zaljubljen u novinarstvo. Žao mi je onih ljudi koji, kao i ja, vole novinarstvo i još poštuju HRT. Tamo i dalje ima puno sjajnih novinara i vrsnih intelektualaca, koji su marginalizirani. Ukratko – žao mi je što nisam došao među

svoje prijatelje. I onda je u ime svih prijatelja Aco Stanković, moram ga spomenuti, jedini primijetio da me nema i to javno rekao. To mu neću zaboraviti, kao što ni on vjerojatno neće zaboraviti podršku koju sam mu svojedobno davao. Jer 2000. godine nije bilo lako dati Aleksandru Stankoviću glavnu političku emisiju. I stajati iza njega dok ga napadaju samo zato što se zove Aleksandar Stanković.

‘Vlada je sebi osigurala Markov trg, kojem više nitko ne može prići, a građane je prepustila otpadnoj mafiji i mjesecima ih ignorirala. Za to što se dogodilo isključivo je odgovorna vlast, najviše sama Vlada’

NACIONAL: Hrvatsko novinarsko društvo i Sindikat novinara Hrvatske osudili su u priopćenju prošloga tjedna izvještavanje HRT-a o prosvjedu “Hodaj za Liku, hodaj za Hrvatsku”. Ignorirajući organizatore i građane, javna televizija dala je prostor premijeru i njegovim ministrima. Kako to komentirate?

Smatram da je to bila prilika HRT-u da se manifestira kao javni servis. Dakle, da bude neka vrsta posrednika između građana, o čijoj se koži radi, i političara na vlasti. Na Trgu bana Jelačića bili su bili stanovnici Gospića, Benkovca, Varaždina, Zagreba i cijele Hrvatske i s pravom su od Vlade tražili da riješi problem ilegalnog otpada koji ih truje. I tim građanima trebalo je dati prostora u programima HRT-a, a ne samo HDZ-ovim političarima. Vlada je sebi osigurala Markov trg, kojem više nitko ne može prići, a građane je prepustila otpadnoj mafiji i mjesecima ih ignorirala. Za to što se dogodilo isključivo je odgovorna vlast, najviše sama Vlada. Oni su taj ekocid morali spriječiti jer ih Ustav obvezuje da sačuvaju zdravlje ljudi, čistoću prirode i ljepote Hrvatske. Čistoća i ljepota idu u paru. Ako onečistimo

državu, morat ćemo mijenjati himnu „Lijepa naša“. Kakva Lijepa naša s ovolikim smetlištima? Tko je to dopustio? Gdje su domoljubi, gdje su branitelji, to se ja pitam. Naravno da poštujem branitelje, a zato što ih poštujem, oni bi trebali poštovati i sve druge koji su na ovaj ili onaj način sudjelovali u borbi za demokraciju. A sada demokraciju treba spasiti. Demokracija je bila ovaj prosvjed koji se dogodio nakon stanke od 30 godina. Hrvati su se dosad bojali pokazati svoje mišljenje. Jedna polovina izlazi na izbore, pola od te polovine bira vlast, a ostali šute i ne glasaju. Njih treba mobilizirati i to je jedan od zadataka javne televizije. Naravno, ne tako da bude pristrana, već da objektivno izvještava. No iako je HRT tjednima nastojao umanjivati problem s otpadom i sanirati političku štetu dajući prostor vladajućima i njihovim agitatorima, pokazalo se da u tome nisu bili uspješni. Vidjelo se da je to bila pogrešna taktika. Da je imala rezultate, Trg ne bi bio onako pun. Tamo su bili ljudi koji su svjesni što brane i branili su to vrlo uvjerljivo. Branili su svoje pravo na čistu Hrvatsku. Tko tome može nešto prigovoriti? Optuživati ih da su ili strani plaćenici ili jugonostalgici, usporedivo je sa sličnim optužbama protiv prosvjednika u Srbiji. A to pokazuje da se vlast boji vlastitih građana i njihovih prosvjeda jer živi pod svojim staklenim zvonom dok je HRT štiti od kritika javnosti. No i tome će jednom doći kraj, ili u Saboru ili na biralištu. Ne mogu oni uvjeriti javnost da su na Trgu bili protivnici Hrvatske ako se tamo branilo Hrvatsku, Gospić i ostale krajeve od ekocida. I tako je trebalo pristupiti toj temi. A ne davati prostor isključivo premijeru i njegovim ministrima. Pa ne može Vlada sada sebi dijeliti medalje zato što će sanirati problem koji je sama stvorila, na što HRT stalno zaboravlja.

NACIONAL: Poznavali ste Andreja Plenkovića dok je kao

mladi diplomat radio u Parizu – je li vas razočarao kao premijer?

Ako želim biti pošten i objektivan, što mi je uvijek bio cilj, moram reći da je u tri godine koliko smo Andrej Plenković i ja surađivali, bio izvanredan suradnik. Nisam naslućivao da će postati despot koji će željeti o svemu sam odlučivati. Jer ne postoji takav čovjek koji o svemu sve zna. Čak i da upotrijebite umjetnu inteligenciju da izabere najboljeg i najsposobnijeg čovjeka i da mu svu vlast u ruke, neće u tome uspjeti. Nema takvog čovjeka, a vlast treba dijeliti. Najveće umijeće onoga tko je na čelu države ili neke institucije jest znati izabrati prave suradnike. Dok sam bio na čelu HRT-a, moj najvažniji princip bio je povjeriti posao sposobnim i kompetentnim ljudima u koje mogu imati povjerenja da neće zloupotrijebiti svoj položaj. I mislim da sam u tome uspio.

NACIONAL: Za razliku od vas, Plenković se ponaša kao Luj XIV. Po principu: Država, to sam ja!

Moglo se i s tom prtljagom doći iz Francuske. Ali moglo se donijeti i puno toga svježijeg i modernijeg, u skladu s europskim vrijednostima. Francuska je nakon de Gaullea, kojeg se optuživalo da je bio republikanski monarh ili autokrat, doista demokratizirala javne medije. To je u svemu uzorna demokratska država koja, doduše, danas ima iste deficite kao i ostatak Europe, pa i svijeta, ali i SAD s Trumpom – a to je nedostatak velikih ličnosti. Na čelu brojnih vlada su tehnokrati, poluobrazovani ljudi, ali krajnje ambiciozni. Politika više ne zanima umne ljude. Oni su se udaljili od politike, koja na svoje daske prima netaletrane glumce. Pa tko može dati svu vlast u ruke jednom tako ograničenom čovjeku kakav je Donald Trump? Ako on može biti predsjednik najmoćnije svjetske sile, onda se ne

treba čuditi što na čelo malih država dolaze još veći diletanti. Politika je postala poprište dokazivanja ljudi koji se drugdje ne mogu dokazati. No da se vratimo premijeru Plenkoviću. Meni je doista žao što moj vrli suradnik Andrej Plenković, a pritom na njega mislim s poštovanjem, čak i sa simpatijama, nije završio svoje demokratsko djelovanje kada je došao na vlast u Hrvatskoj, već se okružio takvom ekipom koja ne govori dobro o njemu. Kaže se u narodu: s kim si takav si! Odnosno – takav si kakve suradnike biraš. A on bira poslušnike.

‘Žao mi je što me nisu pozvali na stotu obljetnicu HRT-a. Nisam ja Mozart novinarstva, ali postoje Salieriji koji su ljubomorni jer misle da jesam Mozart. A nisam, običan sam novinar koji i dalje voli novinarstvo’

NACIONAL: Očekivano, Robert Šveb nije dirao čelne ljude Informativnog programa, čija je šefica preko deset godina Katarina Periša Čakarun, Karamarkova odabranica i supruga jednog od direktora SOA-e, koja posao za HDZ, po mnogima, odrađuje bolje i od Tuđmanova odabranika Miljenka Manjkasa. Je li takav sukob interesa zamisliv u Francuskoj?

To u Francuskoj nije moguće. Tamo stručne i vodeće funkcije na javnoj televiziji dobivaju najbolji novinari. I to ne zato što su bliski ovoj ili onoj vlasti ili političkoj opciji, već zato što su bliski građanima i građani u njih imaju povjerenja. Taj sistem zaštićen je kao patent dolaskom Mitterranda na vlast 1981. godine. Kao mladi novinar, prije 45 godina, nazočio sam promjeni vlasti u Francuskoj. Starom televizijom još so od degolističkih vremena upravljali provjereni kadrovi i onda je Mitterrand dolaskom na vlast to stubokom promijenio oslobađanjem javne

televizije te formiranjem privatnih radija i televizija. De Gaulle je, kako su zlobnici pričali, na televiziji i ručao i večerao. Nisu ga trebali pozivati, dolazio je sam. A ja nešto od toga toliko godina kasnije vidim i u Hrvatskoj.

NACIONAL: Na što točno mislite?

Na ekranu su stalno političari iz vladajuće stranke, a čini mi se da je javna televizija u tom smislu zarazila i sve ostale televizije. I kad okrenem program, opet vidim ili ministre, ili državne tajnike, ili samog premijera kako reklamiraju sami sebe. S druge strane, predsjednika države vidim vrlo rijetko i to bi zapravo tako i trebalo biti, samo bi se trebalo odnositi na sve političare. Želim reći da nije televizija mjesto po kojem političari trebaju defilirati kao manekeni na pisti. Političari imaju svoj posao koji se velikim dijelom odvija u Saboru ili Vladi, ali ne na javnoj televiziji.

Francuska vlada, naprimjer, zasjeda svake srijede. No njene sjednice nikada se javno ne prenose, već se kasnije izdaju priopćenja javnosti. Ako se događa nešto bitno, onda ministar iz određenog resora stane pred kamere i dade izjavu. U Hrvatskoj više ne mogu gledati televiziju jer su mi se političari popeli navrh glave. Oni samo govore i kad nemaju ništa reći, a neki od njih muče se sastaviti suvislu rečenicu. A taj medijski prostor i važnost omogućuju im urednici programa. Nastavi li se taj trend, uskoro novinara neće ni trebati; političari će raditi njihov posao.

NACIONAL: Prema ocjeni HND-a, HRT se još u Karamarkovo doba pretvorio u HDZ-ov agitprop i to se nastavilo tijekom desetogodišnje vladavine navodnog europejca i demokrata Andreja Plenkovića. Iz perspektive dugogodišnjeg ravnatelja HRT-a tijekom dviju vlada, Račanove i Sanaderove, komentirate stanje javnog servisa?

Da sam ja predsjednik Vlade ili njegov savjetnik, onda bih se ljutio na takvu televiziju. Ona dugoročno šteti vlasti. Možda trenutačno nekome pomaže, ali šteti njenom demokratskom ugledu, njenoj stabilnosti i perspektivi. Pa nisu ljudi baš toliko neupućeni koliko neki u vrhu vlasti i HRT-a misle. Oni očigledno podcjenjuju inteligenciju građana i smatraju da će im proći sve što su stavili u izlog. No nije tako, ljudi ipak razmišljaju, iako u Hrvatskoj još uvijek nisu odlučili adekvatno reagirati. No masovni prosvjed na Trgu bana Jelačića protiv ekocida u Lici pokazao je da ipak postoji kritična masa spremna izaći na ulice i reći da ne pristaje na korupciju, diktate i ucjene, što je donekle uzdrimalo sigurnost vlasti. Pa čak i da je to smeće najregularnije uvezeno u Hrvatsku, to je sramota za državu. A ako je još na tome netko protuzakonito zaradio, onda je to katastrofa i teški zločin prema državi. Meni je to potpuno nerazumljivo kao nekome tko je dvadeset godina živio u jednoj uređenoj zemlji kakva je Francuska. Posao je javne televizije dati o takvim kriminalnim radnjama i takvom građanskom skupu nepristranu i objektivnu informaciju, a HTV na to obvezuje i Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji. Čini li to HTV? Ne čini. Šutio sam 20 godina, napustio sam Prisavlje prije dva desetljeća i nisam o tome govorio. Ali sada više šutjeti ne mogu, u ime odgovornosti prema profesiji u kojoj aktivno sudjelujem skoro 60 godina. U demokraciji, novinarstvo mora biti neovisno, politika mora biti odvojena od medija. To su dvije vrste vlasti i one ne mogu biti u velikoj ljubavi. Oni najčešće jedni drugima rade o glavi. No to je politička igra i ako su mediji slobodni i otvoreni, uvijek će paziti što politika radi i biti, kako se kaže, psi čuvari demokracije. Politika mora poštovati svoje kritičare da se ne umisli. Poslušnici vode državu u propast.

‘Dnevno čitam četiri do pet sati, televiziju

gledam puno manje, a pišem od ponedjeljka do četvrtka. Četiri dana pišem svoju kolumnu – nekad sam zadovoljan, nekad nisam, ali je važno da još uvijek mogu pisati'

NACIONAL: Maja Sever kao dugogodišnja predsjednica EFJ-a i HND-a godinama upozorava Europsku komisiju i nadležna tijela u Europskom parlamentu na kršenje medijskih sloboda i političku kontrolu javnog servisa. Dakle, da je to što radi Plenkovićeva vlada suprotno medijskom Aktu koji je prije nekoliko godina usvojio Europski parlament kako bi zaštitio neovisnost medija i slobodno novinarstvo. Međutim, reakcije europskih institucija nema. Zašto? Je li Europa licemjerna?

Europa je prije svega nesposobna i radi protiv sebe, više nego što to radi Putin agresijom na Ukrajinu ili Trump svojim glupostima. Europa se već preselila u buduće vrijeme kada će u Njemačkoj doći na vlast AFD, u Francuskoj Marine Le Pen, odnosno njezin predstavnik Jordan Bardella. Europa se predala prije borbe. Kada pogledam biografije nekih povjerenika Europske komisije, mene i ne čudi da se to događa. Recite vi meni, po čemu je Dubravka Šuica zaslužila biti potpredsjednica Europske komisije? I sad trebamo vjerovati u tu Europu! Ja sam europejac i vjerujem u Europu, ali ne ovakvu. Ovakva Europa sebe gura u propast. Mislim da Trump već vadi šampanjac, a Putin flašu votke i nazdravljaju jedan drugome jer su pobijedili Europu. A Europa će sebe na kraju pobijediti sama. Ona sav svoj novac ulaže u oružje, a sa svim tim oružjem ne bi se mogla suprotstaviti dođe li sutra do nekog atomskog rata.

'Plenković se okružio takvom ekipom koja ne govori dobro o njemu. Kaže se u narodu: s kim si

takav si! Odnosno – takav si kakve suradnike biraš. A on bira poslušnike. Politika više ne zanima umne ljude'

NACIONAL: Činjenica je da je devedesetih, kada je Hrvatska tek mogla sanjati o članstvu u EU-u, bilo drugačije i da se puno više brinulo o slobodi medija. Kako to komentirate?

Imam puno godina i sjećam se mnogih važnih događaja. Mene je Vijeće Europe pozvalo 1994. u Prag na skupštinu na kojoj je usvojena Povelja o javnoj televiziji. Oni su me tada cijenili kao novinara dostojnog biti njihov gost. Ta Povelja o javnoj televiziji zagubljena je negdje u Europi, a zagubljena je i u Hrvatskoj. Europu i Zapad uopće više ne zanimaju pitanja ljudskih i političkih sloboda i prava ni sloboda medija. Oni misle da je svijet ujedinjen tehnologijom i da su te finese o slobodama prošlost koje se ponekad treba komemorativno sjetiti, ali ona nema više težinu. U Hrvatsku često dolaze izaslanstva Europskog parlamenta ili Vijeća Europe i razgovaraju o stanju medijskih sloboda. Sa svojom profesionalnom biografijom, kao još uvijek aktivni novinar, mogao bih o tome nešto reći da me netko nešto pita. Ali me ne pita. Nikad me nitko nije zvao. Očito sam u vlastitoj državi persona non grata, čak i za europske institucije, koje su u vrijeme mog aktivnog novinarskog života bile puno zainteresiranije i angažiranije u obrani medijskih sloboda nego što su danas. Osim toga, i Zagreb je dao jedan od kultnih primjera kako se brane medijske slobode, masovnim prosvjedom na Trgu bana Jelačića za Stojedinicu 1996. A otada je prošlo trideset godina. No danas za stvar novinarstva više nitko neće ni prstom maknuti. Vlast koristi medije za svoju korist, a u opoziciji ne znaju braniti svoje pravo na prostor u medijima. Dok je devedesetih godina u ime opozicije medijske slobode

branio jedan Vlado Gotovac. Osim njega, bilo je puno važnih opozicijskih ličnosti koje su vršile pritisak na Tuđmanovu vlast da ipak smanji utjecaj na nezavisne medije. A danas opozicija svojim stavom prema medijima dokazuje da nije zrela za vlast.

‘Danas za stvar novinarstva više nitko neće ni prstom maknuti. Vlast koristi medije za svoju korist, a u opoziciji ne znaju braniti svoje pravo u medijima’
Fotografije Željko Lukunić/PIXSELL

NACIONAL: Početkom godine objavili ste knjigu svojih odabranih kolumni „Ličnost u masi – politička razmatranja“. Je li bilo teško odabrati kolumne i koliko vas ispunjava posao kolumnista?

Pa vidite da sam u visokim godinama, ali mi je još uvijek zadovoljstvo kada svakog tjedna stanem pred prazan papir, kao Sizif pred brdo, sa svojim teretom. I onda ga vučem sljedećih tjedan dana dok taj teret ne padne, pa sam opet na početku. Ali dok mogu vući, vući ću ga. Možda je moja strast za pisanjem sada još i jača nego prije, jer to je jedini oblik javnog djelovanja koji mi je preostao. Zato sam zahvalan i Večernjem listu i Obzoru što su mi dali priliku i

što me trpe. Sretan sam što mogu i dalje pisati ono što mislim i misliti ono što pišem, a to je jedna descartesovska racionalistička pozicija: mislim, dakle jesam. Što se tiče knjige mojih kolumni, nisam ih birao sam, birao ih je glavni urednik Hašim Bahtijari i izabrao ih je 39. Tri cjeline po 13 kolumni. Nisam praznovjeran i ne vjerujem da je zbog broja 13 doživjela da je svi ignoriraju. Da ne pišem, vjerojatno ne bih bio toliko motiviran za čitanje. A da ne čitam, ne bih pisao. To je dijalektika. Dnevno čitam četiri do pet sati, televiziju gledam puno manje, a pišem od ponedjeljka do četvrtka. Četiri dana pišem svoju kolumnu – nekad sam zadovoljan, nekad nisam, ali svakako sam zadovoljan time što još uvijek mogu pisati, i to već 12. godinu. U tih 12 godina nisam napisao samo jednu kolumnu, kada sam imao covid. A koliko će to još trajati, vidjet ćemo.

Sadržaj se nastavlja nakon reklame

VIŠE S WEB A

Trogir kreće u veliki projekt: Počeli prvi radovi na novoj sportskoj dvorani

Split ponovno postaje regionalno središte zdravstvenih inovacija

NOVsky festival znanosti i umjetnosti ovog petka se vraća u Novsku

VIDEO Vuškovićev masterclass na Old Traffordu

Golman koji je izvrijedao McKennu čudesno asistirao za Juve. Pogledajte što je uspio

Šef engleskih sudaca: Pravilo o slučajnom igranju rukom je besmisleno